

**Програми підвищення кваліфікації
педагогічних працівників
за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка**

Складники програми	Зміст програми
Назва програми	Теоретико-практичні аспекти викладання української мови і літератури
Розробники	Людмила Кричун, Григорій Клочек
Напрямок (найменування)	Розвиток професійних компетентностей (знання української мови і літератури та методик їх навчання, сучасних технологій викладання української мови і літератури)
Форми підвищення кваліфікації	Очна, заочна, очно-дистанційна форми навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо
Вид підвищення кваліфікації	Навчання за програмою підвищення кваліфікації
Цільова аудиторія	Учителі української мови і літератури
Мета програми	Професійний розвиток учителів-філологів, фахівців з української мови і літератури відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти Нової української школи. Програма спрямована на підготовку вчителя-словесника до реалізації освітньої політики держави шляхом опанування новітніх практик, технологій, методик, форм, методів професійної діяльності на засадах дитиноцентризму, інноваційних освітніх та компетентнісних підходів з урахуванням потреб педагогів, держави та глобалізованого світу для роботи в Новій українській школі.
Зміст програми (анотація)	Програма структурується з п'яти блоків (модулів), кожен має по одному кредиту. Здобувач може обирати один чи декілька блоків одночасно або вивчати їх послідовно, забезпечуючи повний цикл підвищення кваліфікації відповідно до вимог чинного законодавства. Модулі для вивчення: 1. Формування мовленнєвої компетентності учнів ЗЗСО. 2. Удосконалення лексичної, граматичної та стилістичної вправності учнів ЗЗСО. 3. Методика підготовки до ЗНО з української літератури. 4. Українська література у шкільній програмі: проблемні аспекти вивчення й інтерпретації. 5. Техніки та технології роботи з текстом.
Обсяг програми (тривалість)	30 годин, або 1,5 кредита ЄКТС з урахуванням самостійної роботи (можливий варіант проходження програми підвищення кваліфікації за сукупністю варіативних компонент (модулів) і накопичення 150 годин або 7,5 кредитів ЄКТС з урахуванням самостійної роботи)
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні,	Загальні компетентності: <ul style="list-style-type: none"> • -здатність діяти як відповідальний громадянин та брати участь у суспільному житті на різних рівнях; • здатність до взаємодії з іншими в різних соціальних

фахові тощо).	<p>ситуаціях та критичного оцінювання соціальних подій і явищ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність до особистісного і професійного самовизначення, самоствердження і самореалізації впродовж життя, до цінування багатоманітності в суспільстві; • здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків; • здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей; • здатність самостійно і комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей із ООП. <p>Фахові компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • удосконалення навичок критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду • формування навичок роботи над мовленнєвою компетентністю здобувачів освіти; • оволодіння способами використання досягнень сучасної науки в галузі теорії та історії української літератури в практиці навчання української літератури у закладах середньої освіти (рівень базової середньої освіти). • здатність до застосування сучасних методів та сучасних освітніх технологій навчання, створення навчально-методичного забезпечення (обладнання). • оволодіння методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів під час формувального та підсумкового оцінювання.
Види діяльності	Лекція, практичне заняття, тренінг, майстер-клас, конференція з обміну досвідом, «круглий стіл», консультація, дистанційна консультація, самостійна робота, прес-конференція, дискусійний клуб
Результати підвищення кваліфікації	Формувальне тестування з оцінкою та підсумковий контроль — захист випускної роботи (реферат / методична розробка / виступ на конференції чи прес-конференції / презентація / майстер-клас)
Строки виконання програми	Відповідно до плану-графіка підвищення кваліфікації педагогічних працівників на 2022 рік
Місце виконання програми	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка вул. Шевченка,1, м. Кропивницький
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Сертифікат про підвищення кваліфікації

Орієнтовні теми та форми захисту

1. Я роблю це так — презентація власного педагогічного досвіду / майстер-клас.
2. Як працювати з обдарованими учнями? — круглий стіл із обміну досвідом.

3. Використання можливостей сучасних інноваційних та інтернет-технологій навчання на уроках української мови та літератури: змішане та дистанційне навчання — конференція.
4. Читаючи, навчаюсь — дискусійний клуб.
5. Формування життєво важливих компетентностей на уроках української мови і літератури — прес-конференція.

Удосконалені / набуті практичні результати навчання:

- ПР 1. Усвідомлення викликів, що стоять перед загальноосвітньою школою, компонентів концепції Нової української школи, нових професійних ролей і завдань, що стоять перед учителями-філологами в контексті сучасних змін.
- ПР 2. Розуміння структури Державного стандарту початкової освіти; змісту освітньої галузі як бази для навчання учнів середньої ланки ЗЗСО.
- ПР 3 Розуміння різних видів планування та організації освітнього процесу.
- ПР 4. Розвиток навичок організації роботи на засадах дитиноцентризму та педагогіки співробітництва.
- ПР 5. Усвідомлення важливості врахування індивідуальних особливостей кожної дитини для створення безпечного та емоційно-комфортного освітнього середовища.
- ПР 6. Розвиток навичок використання інтерактивних та інноваційних методів навчання.
- ПР 7. Розвиток умінь організації навчання для формування навичок soft skills.
- ПР 8. Розвиток навичок роботи з текстами.
- ПР 9. Розвиток навичок виокремлювати й розв'язувати проблемні питання з навчального предмета.
- ПР 10. Розуміння концепції інклюзивної освіти як забезпечення права кожної дитини на якісну освіту та особливостей її реалізації в освітньому процесі.
- ПР 11. Розвиток умінь проведення самоаналізу педагогічної діяльності; навичок розробки власної професійної траєкторії розвитку.

Список використаної літератури

1. Закон України “Про освіту” [Електронний ресурс]. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Закон України “Про повну загальну середню освіту” [Електронний ресурс]. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#n984>.
3. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800. [Електронний ресурс]. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>.
4. Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) [Електронний ресурс]. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>.
5. Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 [Електронний ресурс]. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>.

6. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи [Електронний ресурс]. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
7. Типова освітня програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти, затверджена Наказом МОН України №36 від 15.01.2018р. [Електронний ресурс]. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-organizaciyi-i-provedennya-pidvishennya-kvalifikaciyi-pedagogichnih-pracivnikiv-zakladami-pislyadiplomnoyi-pedagogichnoyi-osviti>.
8. Типові програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників, затверджені Наказом МОН України №457 від 23.04.2021 р. [Електронний ресурс]. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovih-program-pidvishennya-kvalifikaciyi-pedagogichnih-pracivnikiv>.